



Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα



“Ο Σφυγμός του Επιχειρείν”

Πανελλαδική έρευνα σε επιχειρήσεις

Δομή δείγματος

Δείγμα:

Σύνολο συμμετεχόντων: **647** επιχειρήσεις

Πώς:

Πανελλαδική Τηλεφωνική έρευνα μέσω CATI και μέσω CAWI σε επιχειρήσεις, αντιπροσωπευτική βάσει:
1. Κλάδου, 2. Μεγέθους (Αριθμός Εργαζομένων) και 3. Έδρας επιχείρησης.

Με τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία.

Με στάθμιση βάσει στοιχείων **ΕΛΣΤΑΤ & ΕΡΓΑΝΗ.**

Με χρήση λίστας επιχειρήσεων από την εκτενή βάση της **ICAP.**

Ποιος:

Στην έρευνα απαντήσαν Υψηλόβαθμα Στελέχη της εκάστοτε επιχείρησης / Διευθυντές / Ιδιοκτήτες.

Πότε:

Φεβρουάριος-Μάρτιος 2025



Θεματολογία

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ



ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄:

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ



ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄:

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ



ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄:

ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ





ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

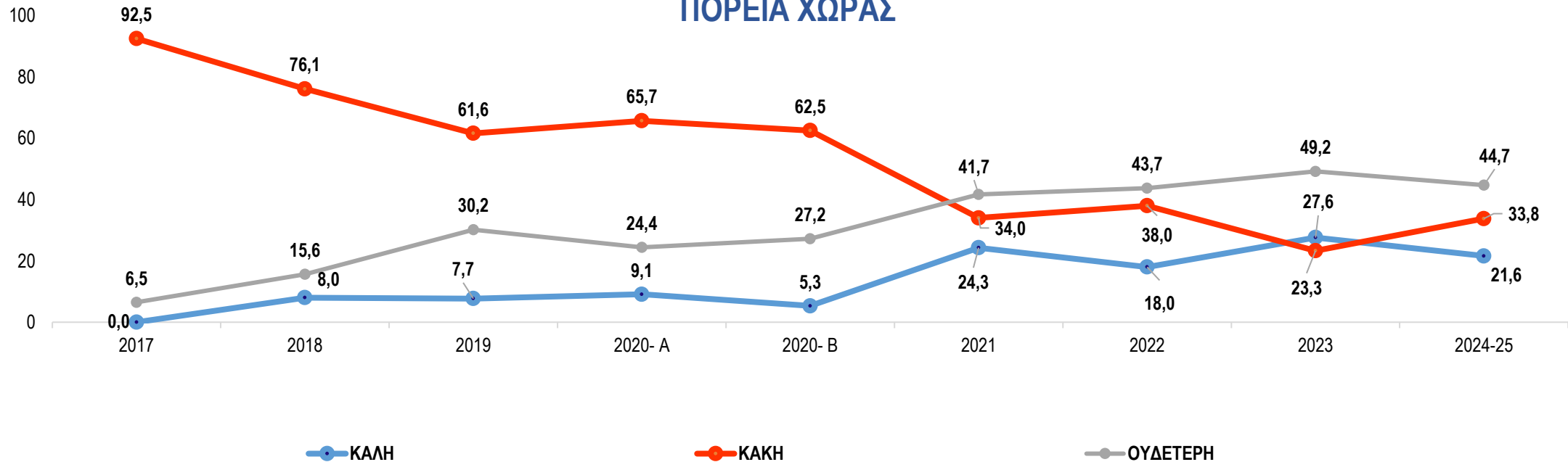
Οι επιχειρήσεις αξιολογούν θετικά την παρούσα κατάσταση της χώρας...



Παρακαλούμε αξιολογήστε την **υφιστάμενη οικονομική κατάσταση** στη **χώρα**.

Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)

ΠΟΡΕΙΑ ΧΩΡΑΣ



	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Πολύ/Αρκετά καλή	21,6	21,6	19,6	20,6	57,1
Ούτε καλή ούτε άσχημη	44,7	43,8	49,0	67,6	29,0
Αρκετά/Πολύ άσχημη	33,8	34,5	31,2	11,8	13,9

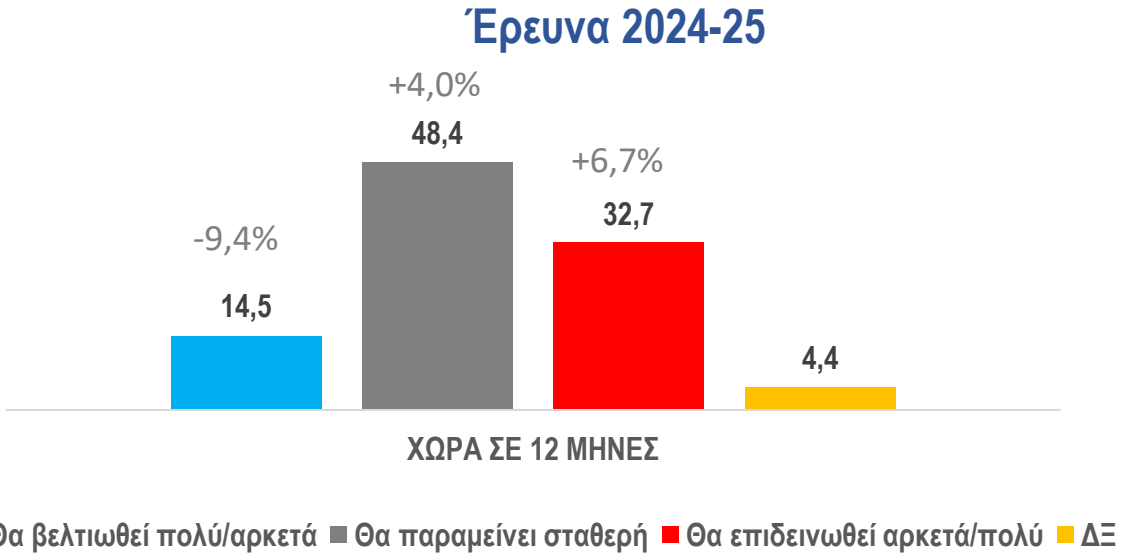
Έρευνα 2023

ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
37,3
55,0
7,7

...αυξάνονται ωστόσο οι προβληματισμοί τους για το μέλλον.

Στους επόμενους 12 μήνες πιστεύετε ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας...

Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)



	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Θα βελτιωθεί πολύ/αρκετά	14,5	14,6	13,6	11,1	24,5
Θα παραμείνει σταθερή	48,4	47,9	48,7	72,2	67,6
Θα επιδεινωθεί αρκετά/πολύ	32,7	33,5	30,2	10,0	7,9

Έρευνα 2023

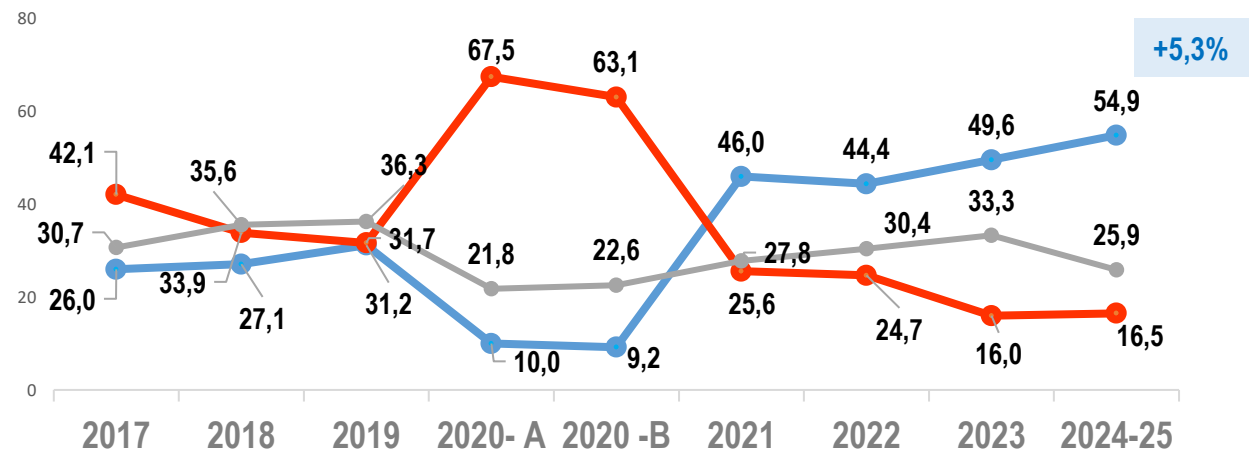
ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
31,8
48,2
8,3

Σχετικά με τη δική τους πορεία, οι επιχειρήσεις εμφανίζονται ικανοποιημένες, αλλά αντίστοιχα αυξάνονται οι προβληματισμοί τους για το μέλλον.

Προηγούμενος Χρόνος

Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)

Σε σχέση με το 2023, αυξήθηκε, μειώθηκε ή παρέμεινε σταθερός ο **κύκλος εργασιών** στην επιχείρησή σας το **2024**;



ΔΞ 2,7 %

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΙΩΣΗ ΣΤΑΘΕΡΟΣ / ΤΟ ΙΔΙΟ

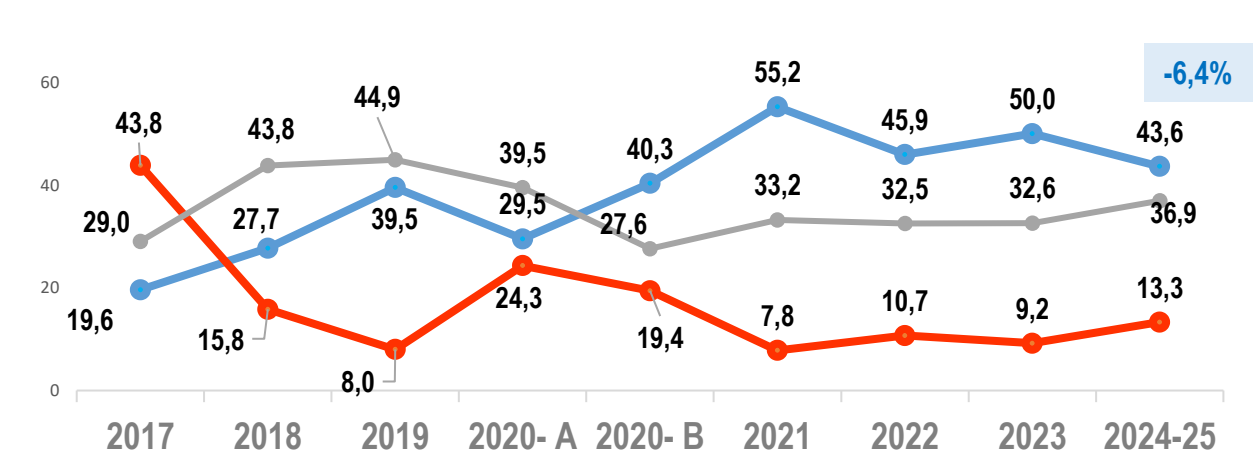
Έρευνα 2023

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Αύξηση	54,9	55,9	45,2	54,5	76,2
Μείωση	16,5	17,8	8,3	0,7	6,4
Σταθερός	25,9	23,3	46,1	44,8	13,6

ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
64,4
8,3
27,3

Επόμενος Χρόνος

Το **2025** προβλέπεται ότι θα αυξηθεί, θα μειωθεί ή θα παραμείνει σταθερός ο **κύκλος εργασιών** της επιχείρησής σας, σε σχέση με το 2024;



ΔΞ 6,1 %

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΙΩΣΗ ΣΤΑΘΕΡΟΣ / ΤΟ ΙΔΙΟ

Έρευνα 2023

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Αύξηση	43,6	43,6	41,1	57,0	64,0
Μείωση	13,3	14,2	7,8	2,4	3,9
Σταθερός	36,9	35,9	45,8	38,4	29,0

ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
63,0
2,9
21,2

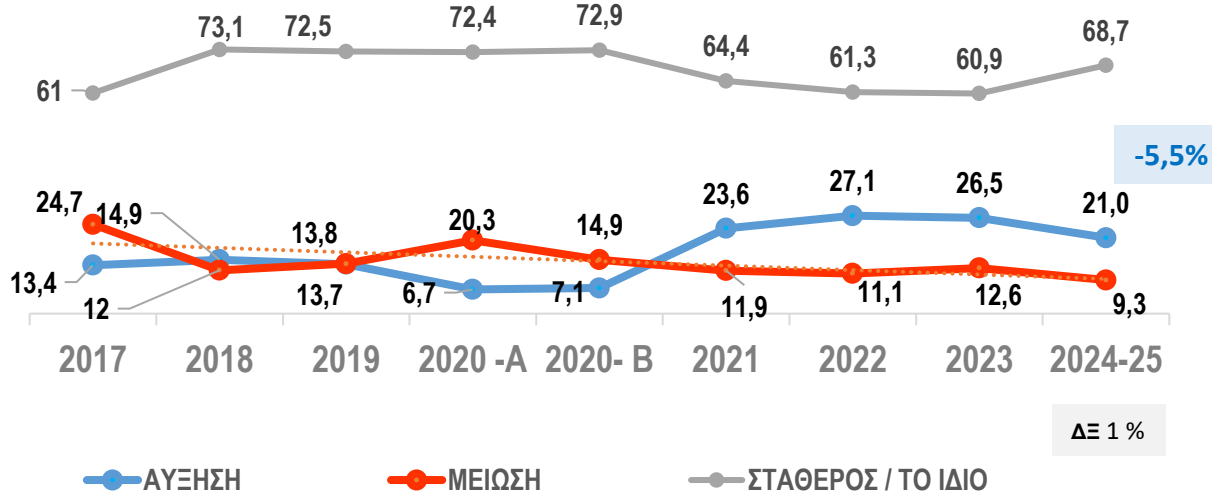
Τα ποσοστά είναι χωρίς ΔΞ/ΔΑ

Παρ' όλη την αυξημένη ανησυχία, το 2025, πάνω από 9 στις 10 επιχειρήσεις είτε θα αυξήσουν είτε θα διατηρήσουν σταθερό το προσωπικό τους.

Προηγούμενος Χρόνος

Σε σχέση με το 2023 το **προσωπικό** της επιχείρησής σας αυξήθηκε, μειώθηκε ή παρέμεινε σταθερό το **2024**;

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

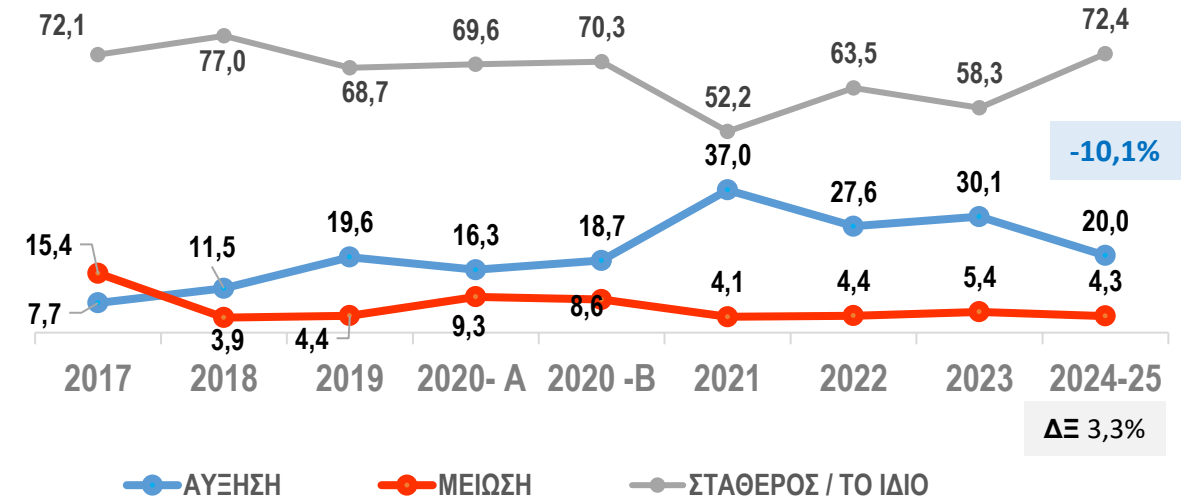


Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)

Επόμενος Χρόνος

Το **2025** προβλέπεται ότι το **προσωπικό** της επιχείρησής σας θα αυξηθεί, θα μειωθεί ή θα παραμείνει σταθερό, σε σχέση με το 2024;

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ



Έρευνα 2023

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Αύξηση	21,0	21,1	17,4	28,9	52,8
Μείωση	9,3	9,6	8,5	0,9	5,3
Σταθερός / το ίδιο	68,7	68,3	73,1	70,2	38,9

ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
43,7
3,7
51,9

Έρευνα 2023

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Αύξηση	20,0	20,1	16,5	28,1	49,4
Μείωση	4,3	4,1	6,2	0,9	7,6
Σταθερός / το ίδιο	72,4	73,6	66,3	51,5	39,9

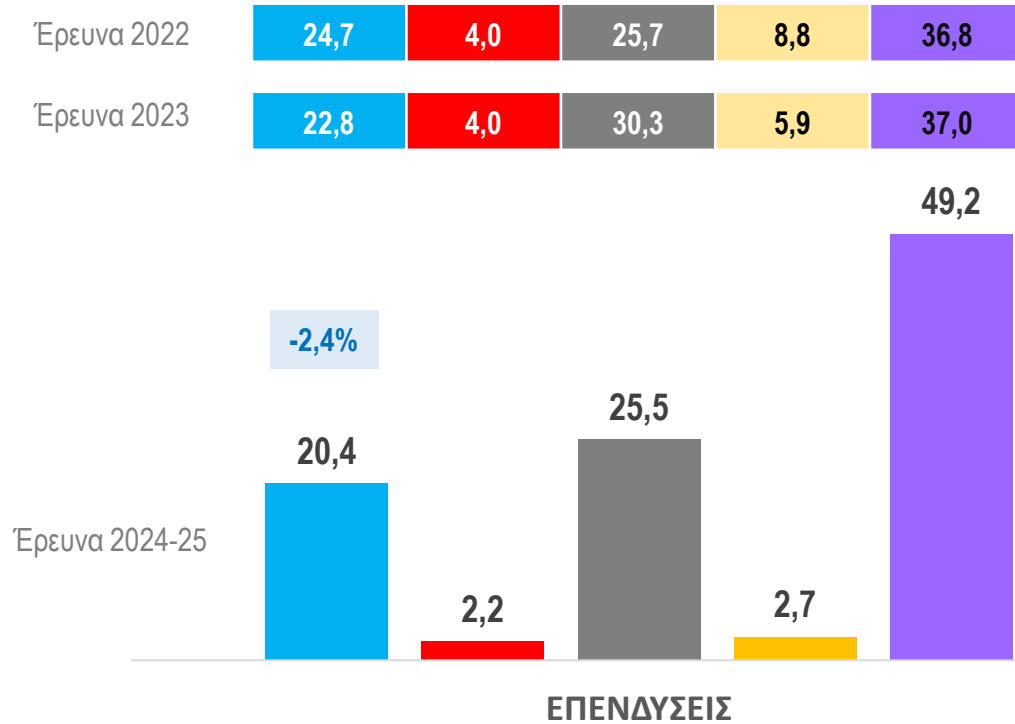
ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
38,7
5,1
48,7

Οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να επενδύουν, αν και σε μικρότερο βαθμό.



Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)

Το 2025 προβλέπεται ότι οι επενδύσεις στην ίδια την επιχείρησή σας θα αυξηθούν, θα μειωθούν ή θα παραμείνουν σταθερές, σε σχέση με το 2024;



Έρευνα 2023

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Αύξηση	20,4	20,6	17,2	16	50,4	36,4
Μείωση	2,2	1,9	5,4	1,3	3,9	4,3
Σταθερός / το ίδιο	25,5	26,6	16,8	13,6	43,5	32,2
ΔΞ	2,7	2,5	3,4	11,1	0,0	17,7
Δεν θα υπάρχουν επενδύσεις	49,2	48,4	57,1	57,9	2,2	9,4

■ Θα Αυξηθούν ■ Θα Μειωθούν ■ Σταθερός / το ίδιο ■ ΔΞ ■ Δεν θα υπάρχουν επενδύσεις

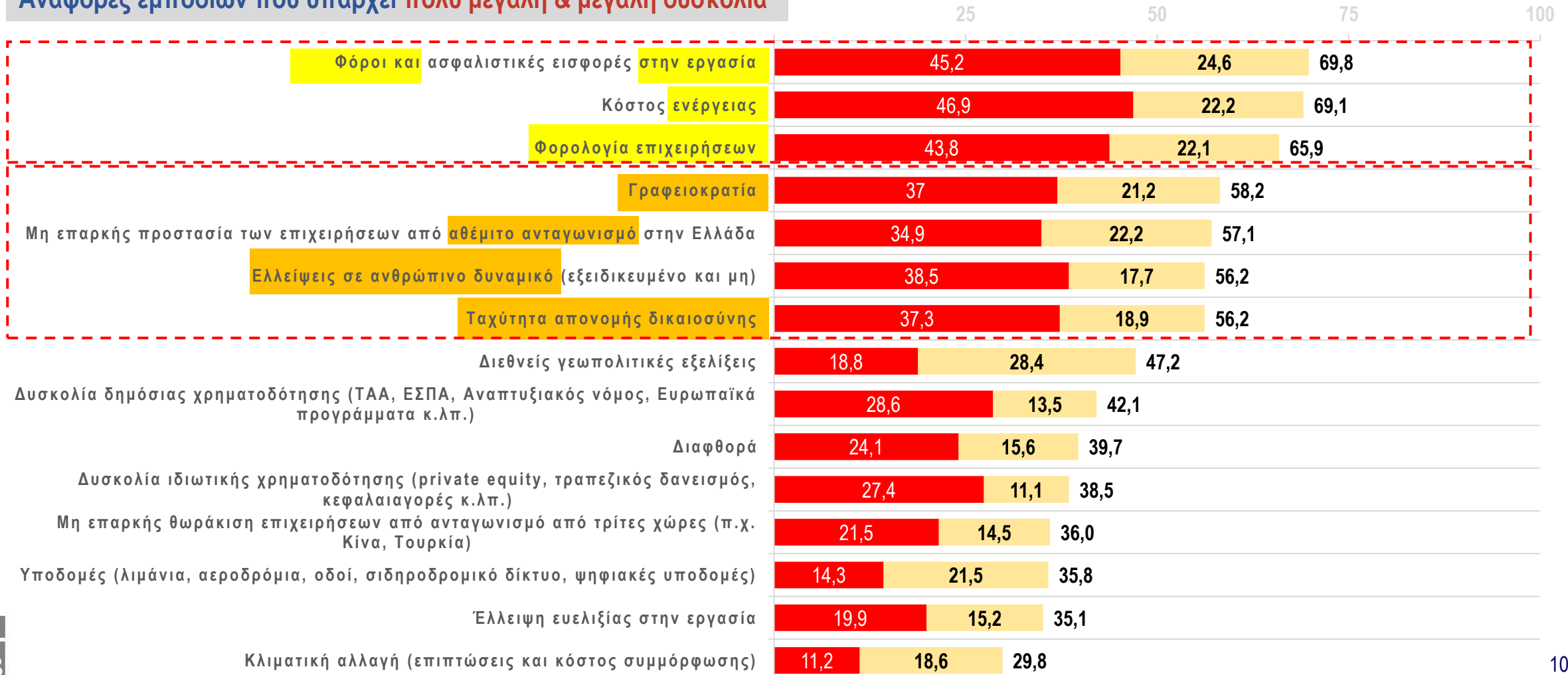
Παραμένουν τα διαχρονικά εμπόδια που επηρεάζουν τη λειτουργία και ανάπτυξη των επιχειρήσεων.



Παρακαλούμε να αξιολογήσετε με τη βοήθεια μιας κλίμακας από το 1-5, όπου **1= ΚΑΜΙΑ ΔΥΣΚΟΛΙΑ** και **5= ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΣΚΟΛΙΑ**, την κάθε μία από τις παρακάτω **κατηγορίες εμποδίων που επηρεάζουν τη λειτουργία και ανάπτυξη της επιχείρησής σας.**

Αναφορές εμποδίων που υπάρχει πολύ μεγάλη & μεγάλη δυσκολία

Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)



ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ



Παρακαλούμε να αξιολογήσετε με τη βοήθεια μιας κλίμακας από το 1-5, όπου **1= ΚΑΜΙΑ ΔΥΣΚΟΛΙΑ** και **5= ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΣΚΟΛΙΑ**, την κάθε μία από τις παρακάτω **κατηγορίες εμποδίων που επηρεάζουν τη λειτουργία και ανάπτυξη της επιχείρησής σας.**

Αναφορές εμποδίων που υπάρχει **πολύ μεγάλη & μεγάλη δυσκολία**

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Φόροι και ασφαλιστικές εισφορές στην εργασία	69,8	68,0	83,8	85,5	68,9
Κόστος ενέργειας	69,1	67,8	78,1	93,9	57,4
Φορολογία επιχειρήσεων	65,9	63,8	82,0	86,8	53,3
Γραφειοκρατία	58,2	55,6	75,4	84,9	69,6
Μη επαρκής προστασία των επιχειρήσεων από αθέμιτο ανταγωνισμό στην Ελλάδα	57,1	56,4	61,0	74,5	42,2
Ταχύτητα απονομής δικαιοσύνης	56,2	55,6	57,9	80,1	57,4
Ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό (εξειδικευμένο και μη)	56,2	54,1	70,4	79,5	71,5
Διεθνείς γεωπολιτικές εξελίξεις	47,2	47,4	41,2	64,9	63,4
Δυσκολία δημόσιας χρηματοδότησης (ΤΑΑ, ΕΣΠΑ, Αναπτυξιακός νόμος, Ευρωπαϊκά προγράμματα κ.λπ.)	42,1	39,1	64,4	70,6	38,3
Διαφθορά	39,7	38,8	43,7	61,6	33,6
Δυσκολία ιδιωτικής χρηματοδότησης (private equity, τραπεζικός δανεισμός, κεφαλαιαγορές κ.λπ.)	38,5	35,8	57,6	66,7	26,4
Μη επαρκής θωράκιση επιχειρήσεων από ανταγωνισμό από τρίτες χώρες (π.χ. Κίνα, Τουρκία)	36,0	35,3	39,3	57,0	26,7
Υποδομές (λιμάνια, αεροδρόμια, οδοί, σιδηροδρομικό δίκτυο, ψηφιακές υποδομές)	35,8	33,7	49,7	65,0	33,3
Έλλειψη ευελιξίας στην εργασία	35,1	32,4	51,7	80,3	37,5
Κλιματική αλλαγή (επιπτώσεις και κόστος συμμόρφωσης)	29,8	26,1	55,4	69,4	39,2



ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄:

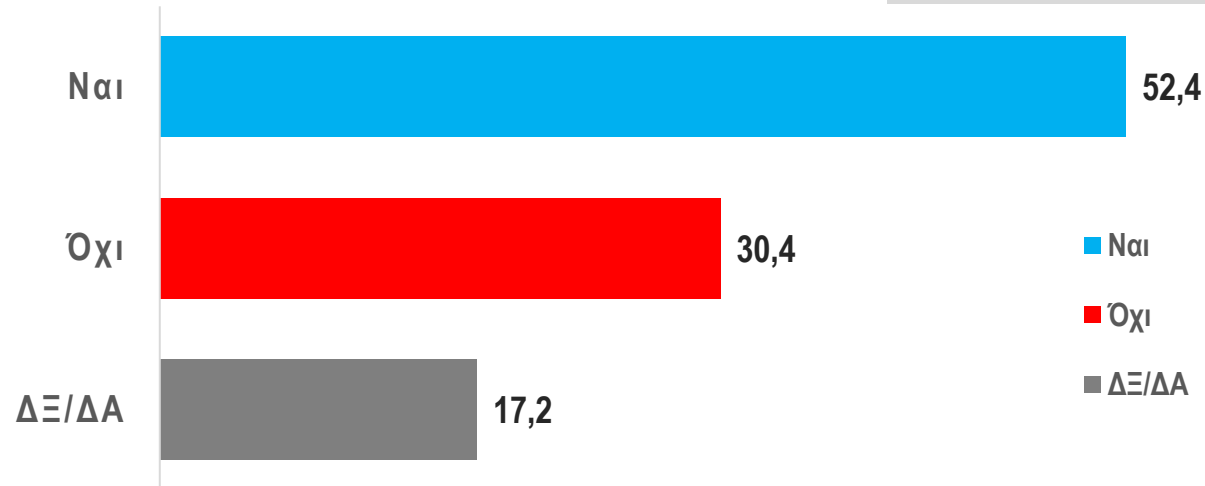
ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πάνω από τις μισές επιχειρήσεις θα δώσουν αυξήσεις στους μισθούς το 2025. Το μεγαλύτερο ποσοστό επιχειρήσεων που θα προχωρήσουν σε αυξήσεις καταγράφεται στη Βιομηχανία.



Το 2025 η επιχείρησή σας σκοπεύει να δώσει **αυξήσεις**;

Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)



	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Ναι	52,4	54,7	35,8	25,1	80,0
Όχι	30,4	29,5	39,1	32,6	5,4
ΔΞ/ΔΑ	17,2	15,9	25,1	42,3	14,6

	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Ξενοδοχεία & Εστιατόρια	Βιομηχανία	Μεταφορές/ Αποθήκευση/ Πρωτογενής παραγωγή/ Ενέργεια
Ναι	38,8	60,2	66,7	52,0	79,4	54,2
Όχι	46,8	28,9	18,5	18,3	13,5	10,0
ΔΞ/ΔΑ	14,3	10,9	14,8	29,7	7,0	35,8

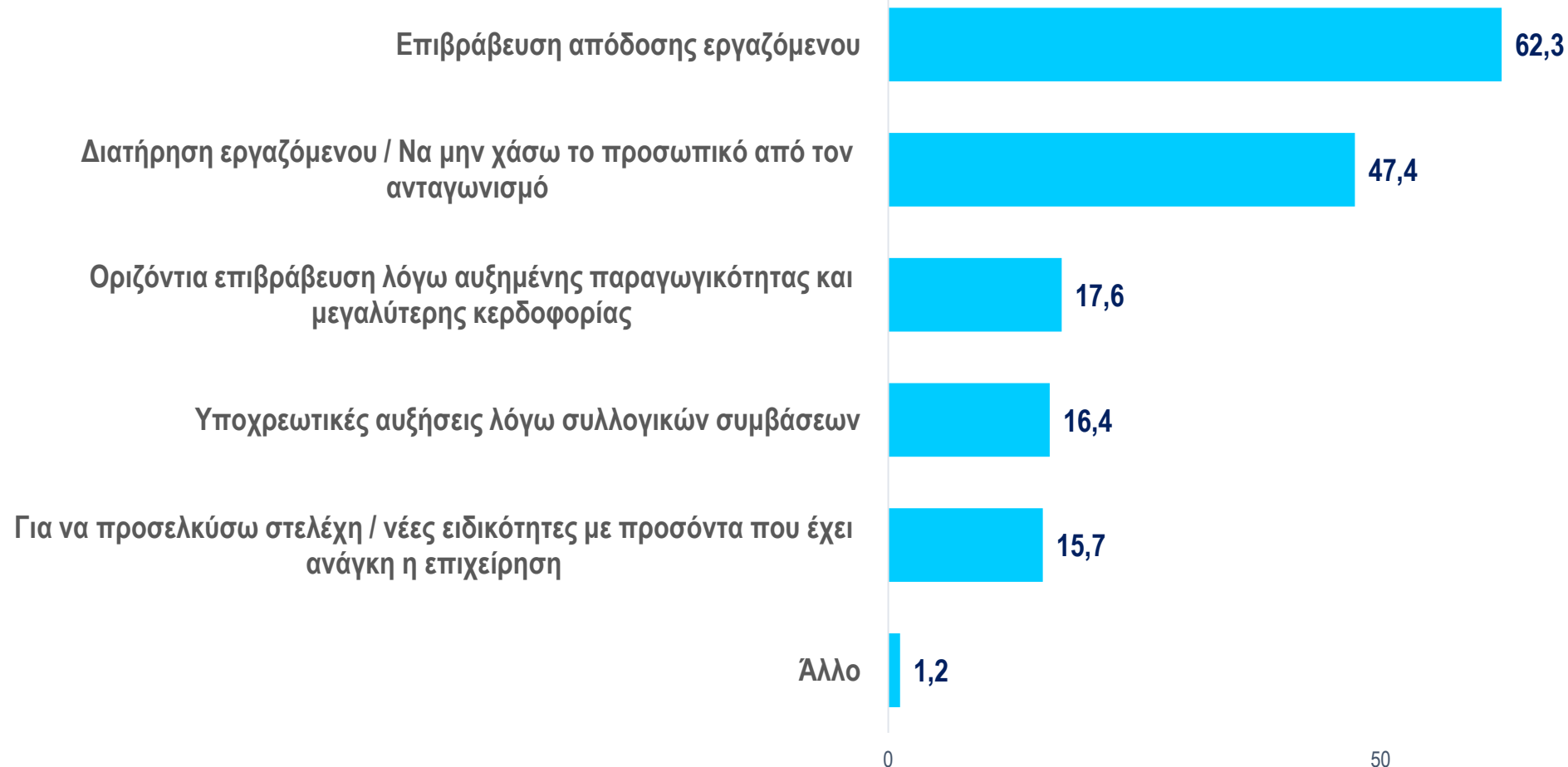
Κύριος λόγος των αυξήσεων είναι η επιβράβευση της απόδοσης των εργαζομένων.



Για ποιο λόγο σκοπεύετε να δώσετε καλύτερες αποδοχές στο ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησής σας το 2025;

Απαντούν όσες επιχειρήσεις σκοπεύουν να δώσουν αυξήσεις το 2025 (N=339)

1^η + 2^η Αναφορά Λόγοι Αυξήσεων





ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄:

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

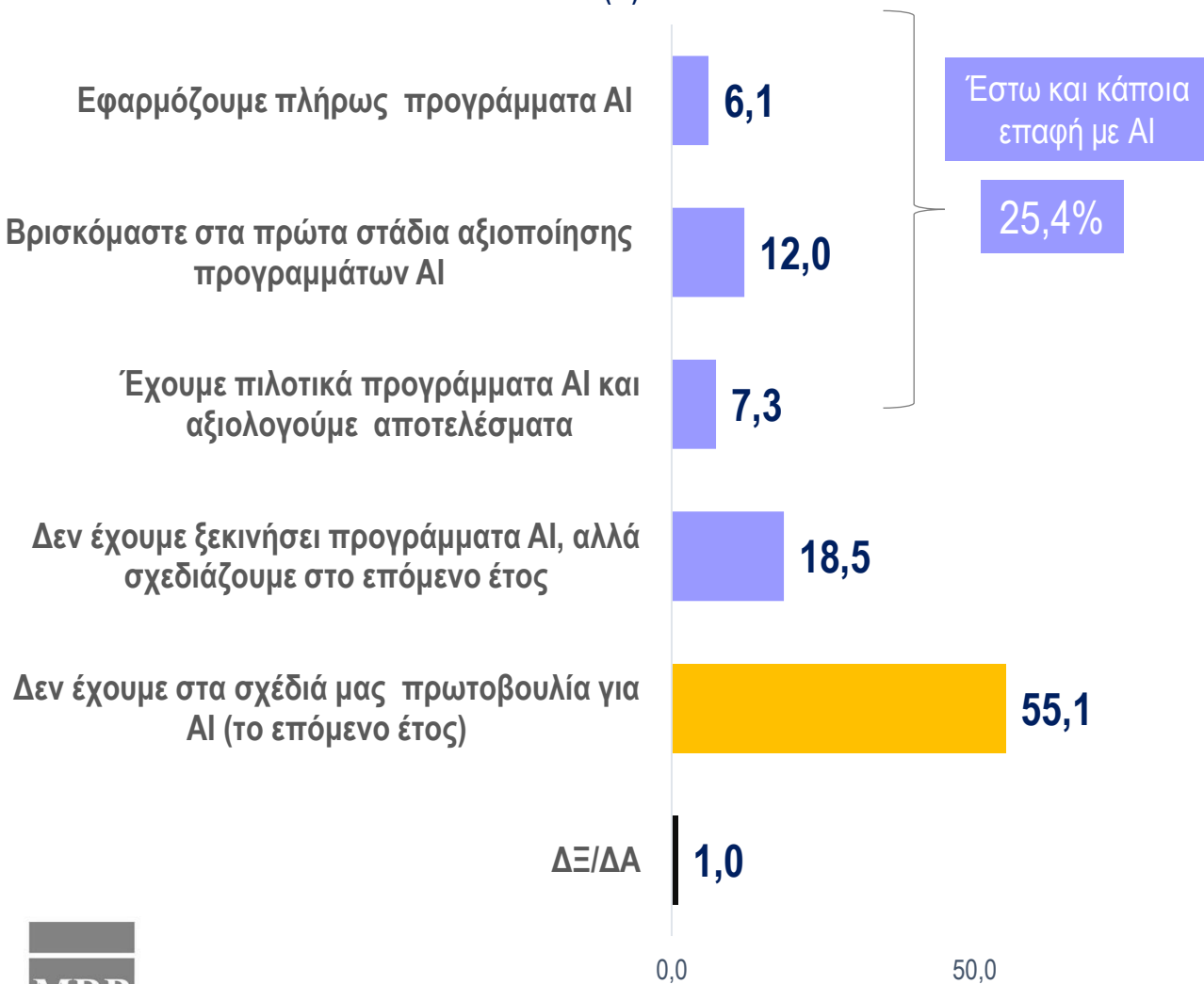
Στην AI, οι επιχειρήσεις κινούνται δειλά. Πάνω από τις μισές, δεν σχεδιάζουν καμία σχετική πρωτοβουλία για την επόμενη χρονιά.



Σύνολο επιχειρήσεων (N=647)

Πώς θα περιγράφατε την **πρόοδο της επιχείρησής σας** έως σήμερα ως προς την **αξιοποίηση της AI** στη λειτουργία της;

Σύνολο (%)



	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Εφαρμόζουμε πλήρως προγράμματα AI	6,1	6,7	1,2	1,4	4,0
Βρισκόμαστε στα πρώτα στάδια αξιοποίησης προγραμμάτων AI	12,0	11,9	12,4	10,3	27,9
Έχουμε πιλοτικά προγράμματα AI και αξιολογούμε αποτελέσματα	7,3	7,7	3,4	3,9	18,4
Έστω και Κάποια Επαφή	25,4	26,3	17,0	15,6	50,3
Δεν έχουμε ξεκινήσει προγράμματα AI, αλλά σχεδιάζουμε στο επόμενο έτος	18,5	18,2	19,2	27,4	34,6
Έστω και κάποια επαφή με AI & Σχεδιάζουν στο μέλλον	43,9	44,5	36,2	43,0	84,9
Δεν έχουμε στα σχέδιά μας πρωτοβουλία για AI (το επόμενο έτος)	55,1	54,7	61,1	56,6	13,5
ΔΞ/ΔΑ	1,0	0,8	2,7	0,5	1,6



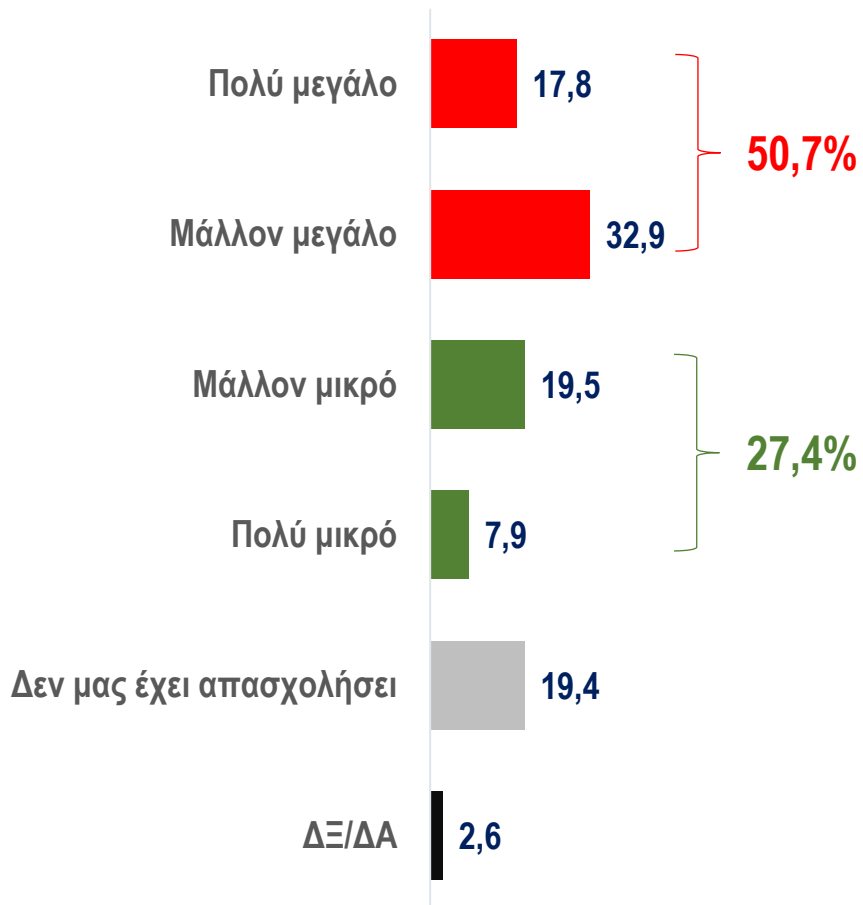
ΕΝΟΤΗΤΑ Δ':

ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Για πάνω από τις μισές επιχειρήσεις, η κλιματική κρίση αποτελεί πρόβλημα για τη λειτουργία τους την επόμενη πενταετία.

Κλιματική Κρίση

Σύνολο (%)

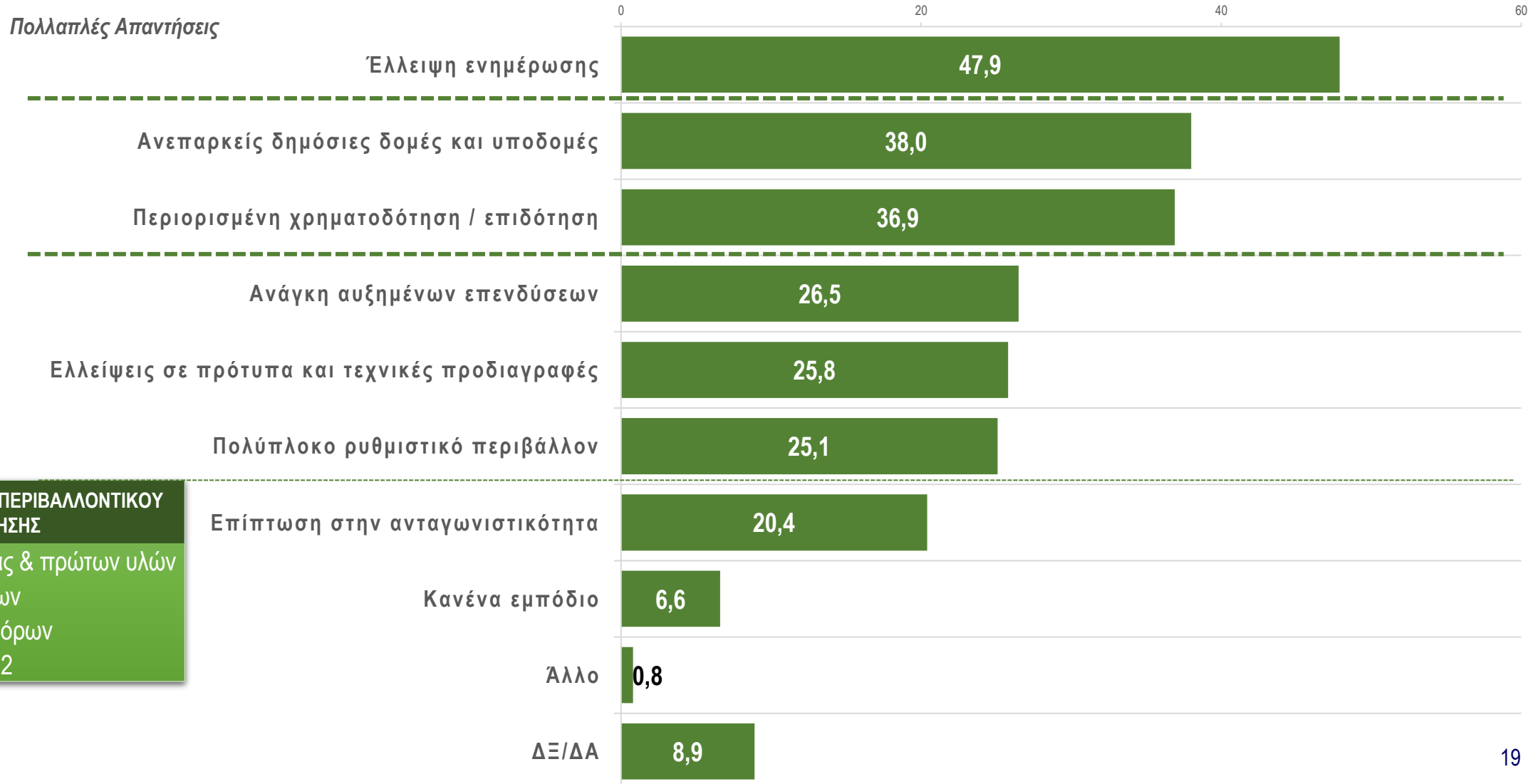


Πόσο πρόβλημα μεγάλο ή μικρό για τη λειτουργία σας την επόμενη πενταετία είναι η **κλιματική κρίση**;

	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 1-9	ΜΙΚΡΕΣ 10-49	ΜΕΣΑΙΕΣ 50-99	ΜΕΓΑΛΕΣ 100+
Πολύ/Μάλλον μεγάλο	50,7	50,1	52,0	73,5	59,4
Μάλλον/Πολύ μικρό	27,4	26,6	34,3	19,8	38,4
Δεν μας έχει απασχολήσει	19,4	21,2	6,9	3,0	0,0

Η έλλειψη ενημέρωσης αποτελεί το κορυφαίο εμπόδιο για την ανάληψη δράσεων μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Ποια **εμπόδια** εντοπίζετε για την πλήρη ανάπτυξη **δράσεων που συνδέονται με τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος** της επιχείρησής σας;



ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Εξοικονόμηση ενέργειας & πρώτων υλών
 Ανακύκλωση αποβλήτων
 Διαχείριση υδατικών πόρων
 Μείωση εκπομπών CO₂

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι επιχειρήσεις αξιολογούν **θετικά** την παρούσα κατάσταση της χώρας, αυξάνονται ωστόσο οι προβληματισμοί τους για το μέλλον.
- Για τη **δική τους πορεία**, οι επιχειρήσεις εμφανίζονται **ικανοποιημένες**, αλλά αντίστοιχα **αυξάνονται οι προβληματισμοί τους για το μέλλον**.
- Παρ' όλη την αυξημένη ανησυχία, το 2025, πάνω από **9 στις 10 επιχειρήσεις** είτε θα **αυξήσουν** είτε θα **διατηρήσουν σταθερό το προσωπικό τους**.
- Οι επιχειρήσεις **συνεχίζουν να επενδύουν, αν και σε μικρότερο βαθμό**.
- **Παραμένουν τα διαχρονικά εμπόδια** που επηρεάζουν τη λειτουργία και ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

- Πάνω από τις μισές επιχειρήσεις θα δώσουν αυξήσεις στους μισθούς το 2025. Το μεγαλύτερο ποσοστό επιχειρήσεων που θα προχωρήσουν σε αυξήσεις καταγράφεται στη **Βιομηχανία**. Κύριος λόγος των αυξήσεων είναι η επιβράβευση της απόδοσης των εργαζομένων.
- Οι **Μεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν εντονότερα προβλήματα** σε σχέση με τις Μικρές και τις Μεγάλες.
- Στην **AI** οι επιχειρήσεις κινούνται δειλά. Πάνω από τις μισές δεν σχεδιάζουν καμία σχετική πρωτοβουλία για την επόμενη χρονιά.
- Για πάνω από τις μισές επιχειρήσεις, η **κλιματική κρίση αποτελεί πρόβλημα για τη λειτουργία τους την επόμενη πενταετία**.



Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα



“Ο Σφυγμός του Επιχειρείν”

Πανελλαδική έρευνα σε επιχειρήσεις